

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ПСИХОЛОГІЇ**

Кафедра фізичної та тактичної підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

20.09.2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА»

Статус дисципліни – обов’язкова

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти – бакалавр Галузь

знань – «Цивільна безпека» (26)

Спеціальність – «Правоохоронна діяльність» (262)

Форма здобуття вищої освіти – денна / заочна

Мова навчання – українська

Рік навчання – 2024/2025

Форма підсумкового контролю – залік/екзамен

Розробники:

Ігор СІДЕЛЬНІКОВ- доцент, Заслужений тренер України з самбо, доцент кафедри фізичної та тактичної підготовки ННІПП НАВС;

Василь ДРОЖЖИН – доцент, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, Заслужений тренер України з сучасного п'ятиборства, доцент кафедри фізичної та тактичної підготовки ННІПП НАВС;

Олег СУШКОВ – доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри фізичної та тактичної підготовки ННІПП НАВС;

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фізичної та тактичної підготовки ННІПП НАВС Протокол від 05.09.2024 року, № 01

Т.в.о. завідувача кафедри
фізичної та тактичної підготовки

Ігор СІДЕЛЬНІКОВ

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 20.09.2024 року, № 8

Голова науково-методичної ради
ГУСАРЄВ

НАВС **Станіслав**

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20_/20 н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)
протокол засідання кафедри протокол науково-методичної ради
від _____.202_ № ____ від _____.202_ № ____

Завідувач кафедри

Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предмет вогневої підготовки становлять зброя, що знаходиться на озброєнні в органах та підрозділах Національної поліції України, прийоми й правила безпечного поводження з нею, а також правомірного та ефективного її застосування.

Мета навчальної дисципліни «Вогнева підготовка» – виховати працівника Національної поліції України, здатного ефективно, максимально безпечно для себе та оточуючих громадян, поводитись з вогнепальною зброєю, а також ефективно застосовувати та використовувати її у випадках, коли для цього виникають правові підстави.

Завдання навчальної дисципліни «Вогнева підготовка»:

- сформувані у здобувача вищої освіти стійкі навички влучної стрільби зі стрілецької зброї за умовами вправ Курсу стрільби;
- навчити курсантів безпечному поводженню з вогнепальною зброєю;
- сформувані у курсантів теоретичні знання з матеріальної частини й тактико-технічних характеристик стрілецької зброї та ручних гранат, основ балістики, заходів безпеки при поводженні зі зброєю, правових підстав та порядку застосування зброї, основ, прийомів та правил стрільби зі стрілецької зброї, а також особливостей техніки і тактики стрільби в різних умовах;
- навчити курсантів прийомам догляду за зброєю, приведення її до нормального бою;
- виховати у курсантів стійкі психічні якості, які б давали змогу швидко та правильно орієнтуватись у типових ситуаціях, правомірно та ефективно застосовувати вогнепальну зброю за наявності несприятливих факторів (психічне та фізичне навантаження);
- ознайомити курсантів з теоретико-методичними основами вогневої підготовки та сформувані навички проведення практичних занять з особовим складом органів та підрозділів Національної поліції України.

Компетентності відповідно освітньої програми ступеня вищої освіти бакалавра

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної

ЗК3. Здатність вчитися і оволодіти сучасними знаннями

ЗК4. Здатність вчитися і оволодіти сучасними знаннями

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК8. Здатність приймати обгрунтовані рішення

ЗК9. Здатність працювати в команді

Фахові компетентності:

СК7. Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству

СК12. Здатність забезпечувати відповідно до посадових обов'язків охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення

СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави

Програмні результати навчання

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

РН18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та

технології), фізичну силу, інформаційні системи та технології,

технології

захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційноаналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

ВМІТИ:

- підтримувати зброю у справному стані, проводити обслуговування пістолету та штурмової гвинтівки (автомату) та підготовку їх до стрільби;
- застосовувати знання прийомів та правил стрільби (швидко діставати зброю та приводити її у бойову готовність, приймати положення для стрільби, виконувати прицілювання та обробку спуску, швидке перезарядження зброї зі зміною магазину, усунення затримок при стрільбі) при виконанні вправ Курсу стрільб;
- вести влучну стрільбу з пістолета та штурмової гвинтівки (автомата) за умовами вправ Курсу стрільб;
- безпечно поводитись зі зброєю та боєприпасами під час отримання їх у черговій частині, навчально-тренувальних стрільб, виконання службових обов'язків, розбирання та чищення, здачі до чергової частини;
- визначати причини можливих затримок та самостійно усувати їх під час стрільби;
- виконувати нормативи з вогневої підготовки згідно умов Курсу стрільб.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	Денна форма здобуття вищої освіти			
Кількість кредитів ECTS – 4	Рік підготовки			
	1-й			
	Семестр			
	1-й	2-й		
	Лекції			
	4	2		
	Семінарські			
Загальна кількість годин – 120	Практичні			
	28	30		
	Самостійна робота			
	28	28		
	Вид контролю			
	Залік	Екзамен		

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	Заочна форма здобуття вищої освіти			
Кількість кредитів ECTS – 4	Рік підготовки			
	1-й			
	Семестр			
	1-й	2-й		
	Лекції			
	2			

	Семінарські			
Загальна кількість годин – 120	Практичні			
	6	8		
	Самостійна робота			
	52	52		
	Вид контролю			
	Залік	Екзамен		

3. Тематичний план денна форма

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
Лекції		Практичні заняття	Семінари	Самостійна робота	
Тема 1. Вогнева підготовка як складова частина службової підготовки працівників Національної поліції України	4	4			
Тема 2. Історія виникнення та розвитку вогнепальної зброї	2				2
Тема 3. Загальне поняття про вогнепальну зброю	2				2
Тема 4. Основи стрільби зі стрілецької зброї	6		0-2		4
Тема 5. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю	6-4	2	0-2		4-2
Тема 6. Правові підстави та порядок застосування та використання вогнепальної зброї	4-4				4-4
Тема 7. Курс стрільб для поліцейських	4-2		0-2		2-2
Тема 8. Облік і зберігання зброї та боєприпасів	2				2
Тема 9. Організація та методика проведення занять з вогневої підготовки	2				2
Тема 10.1. 9 мм пістолети "Форт"	12-8				12-8
Тема 10.2. 9 мм пістолет Макарова ПМ	10-4		2		8-4

Тема 11.1. Автомати Калашнікова.	12-6		8-2		4-4
Тема 11.2. Штурмові гвинтівки "Форт"	6		2		4
Тема 14.1. Приведення зброї в готовність та прийняття положень для стрільби з пістолета	16		16		
Тема 15.1. Приведення зброї в готовність та прийняття положень для стрільби зі штурмової гвинтівки (автомата)	4		4		
Усього годин	120	6	58		56
Залік – 1 семестр; екзамен – 2 семестр					

Тематичний план заочна форма

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	Всього	у тому числі		
Лекції		Практичні заняття	Семінари	Самостійна робота
Тема 1. Вогнева підготовка як складова частина службової підготовки працівників Національної поліції України	4	2		2
Тема 2. Історія виникнення та розвитку вогнепальної зброї	2			2
Тема 3. Загальне поняття про вогнепальну зброю	2			2
Тема 4. Основи стрільби зі стрілецької зброї	6		2	4
Тема 5. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю	6-4	2	2	4-2
Тема 6. Правові підстави та порядок застосування та використання вогнепальної зброї	4-4		2	2-4
Тема 7. Курс стрільб для поліцейських	4-2		2-4	
Тема 8. Облік і зберігання зброї та боєприпасів	2			2
Тема 9. Організація та методика проведення занять з вогневої підготовки	2			2
Тема 10.1. 9 мм пістолети "Форт"	12-8		6-2	6-6
Тема 10.2. 9 мм пістолет Макарова ПМ	10-4		6	4-4

Тема 11.1. Автомати Калашнікова.	12-6		2-2		10-4
Тема 11.2. Штурмові гвинтівки "Форт"	6				6
Тема 14.1. Приведення зброї в готовність та прийняття положень для стрільби з пістолета	16		2		14
Тема 15.1. Приведення зброї в готовність та прийняття положень для стрільби зі штурмової гвинтівки (автомата)	4		2		2
Усього годин	120	4	16		100
Залік – 1 семестр; екзамен – 2 семестр					

4. Плани навчальних занять за видами

1- й семестр

Тема 1. Вогнева підготовка як складова частина службової підготовки працівників Національної поліції України – 2 год. Лекція

1. Поняття службової підготовки працівників Національної поліції України.
2. Мета, завдання, зміст вогневої підготовки та її місце у системі службової підготовки особового складу Національної поліції України та навчальних закладів МВС України.
3. Законодавчі та нормативні основи вогневої підготовки поліцейських.
4. Стрілецька вогнепальна зброя, що знаходиться на озброєнні в органах та підрозділах Національної поліції України.

Тема 4. Основи стрільби зі стрілецької зброї (2 год.) Заняття

№ 1.

1. Поняття про внутрішню та зовнішню балістику.
2. Постріл та його періоди.
3. Поняття про початкову швидкість кулі.
4. Траєкторія, її елементи та форма.
5. Вплив умов стрільби на літ кулі.

Тема 5. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю (2 год.) Заняття

№ 2.

1. Забезпечення особистої безпеки при користуванні вогнепальною зброєю.
2. Основні правила дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю.
3. Обов'язки особи, яка володіє вогнепальною зброєю.
4. Що категорично забороняється робити при поводженні з вогнепальною зброєю.

Тема 6. Правові підстави та порядок застосування та використання вогнепальної зброї (4 год.) Заняття № 3.

1. Поліцейські заходи примусу.
2. Порядок застосування поліцейських заходів примусу.
3. Застосування вогнепальної зброї.
4. Використання вогнепальної зброї.

Тема 7. Курс стрільб для поліцейських (2 год.) Заняття

№ 4.

1. Загальні положення курсу стрільб.
2. Організаційна складова проведення стрільб
3. Обов'язки учасників стрільб.
4. Нормативи з вогневої підготовки. **Тема 10.1. 9 мм пістолети «Форт» (6 год.)**

Заняття № 5.

1. Призначення та бойові властивості 9 мм пістолета «Форт-12».
2. Загальна будова та робота частин пістолета «Форт-12».
3. Розбирання, збирання, чищення та змащування пістолета «Форт-12».

Заняття № 6.

1. Призначення та бойові властивості 9 мм пістолетів «Форт-14», «Форт-17».
2. Загальна будова та робота частин пістолетів «Форт-14», «Форт-17».
3. Розбирання, збирання, чищення та змащування пістолетів «Форт-14», «Форт-17».
4. Догляд і збереження пістолета й патронів.
5. Нормативи №№ 1-3 для пістолета «Форт-12». **Заняття № 7.**

1. Контрольне опитування за темою.

2. Виконання нормативів №№ 1-3 для пістолета «Форт-12».

Тема 10.2. 9 мм пістолет Макарова (ПМ) (6 год.) Заняття

№ 8.

1. Призначення та бойові властивості 9 мм пістолета Макарова.
2. Загальна будова пістолета Макарова.
3. Розбирання, збирання, чищення та змащування пістолета.
4. Нормативи №№ 1-3 для пістолета Макарова.

Заняття № 9.

1. Призначення й будова частин і механізмів пістолета Макарова, патронів і приладдя.
2. Робота частин і механізмів пістолета Макарова.
3. Огляд, підготовка до стрільби пістолета Макарова і патронів.
4. Догляд і збереження пістолета й патронів.
5. Виконання нормативи №№ 1-3 для пістолета «Форт-12». **Заняття № 10.**
  1. Контрольне опитування за темою.
  2. Контрольне виконання нормативів №№ 1-3 для пістолета Макарова. **Тема**

11.1. Автомати Калашнікова (6 год.)

Заняття № 11.

1. Призначення, принцип дії, тактико-технічні характеристики, основні частини та механізми автоматів Калашнікова (7,62-мм автомат Калашнікова модернізований АКМ; 5,45-мм автомат Калашнікова АК-74).
2. Неповне розбирання та збирання автоматів АКМ, АК-74.
3. Нормативи з вогневої підготовки для автомату №№ 4-6. **Заняття № 12.**

1. Призначення, принцип дії, тактико-технічні характеристики, основні частини та механізми 5,45-мм автомату Калашнікова АКС-74У.
2. Неповне розбирання та збирання автомату Калашнікова АКС-74У.
3. Виконання нормативів №№ 4-6 для автомату. **Заняття № 13.**

1. Приладдя до автомату Калашнікова
2. Догляд за автоматом Калашнікова.
3. Неповне розбирання та збирання автомату Калашнікова АКС-74У.
4. Виконання нормативів №№ 4-6 для автомату. **Заняття № 14.**

1. Контрольне опитування за темою.

2. Контрольне виконання нормативів №№ 4-6 для АК-74, АКС-74У.

2- й семестр

Тема 5. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю (2 год.)

Лекція

1. Реквізити відомчого нормативного документу, який затверджує інструкцію із заходів безпеки при поводженні зі зброєю.
2. Структура інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю.
3. Зміст окремих розділів інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю.
4. Практичні аспекти безпечного поводження з вогнепальною зброєю.

Тема 7. Курс стрільб для поліцейських (2 год.) Заняття

№ 15.

1. Забезпечення безпеки під час стрільб.
2. Вправи для стрільби з пістолета (умови та порядок виконання).
3. Вправи для стрільби зі штурмової гвинтівки (умови та порядок виконання).

Тема 10.1. 9 мм пістолети «Форт» (2 год.) Заняття

№ 16.

1. Призначення й будова частин і механізмів пістолета «Форт-12», патронів і приладдя.
2. Огляд, підготовка до стрільби пістолета «Форт-12» і патронів.
3. Виконання нормативи №№ 1-3 для пістолета «Форт-12».

Тема 14.1. Приведення зброї в готовність та прийняття положень для

стрільби з пістолета (14 год.) Заняття № 17. 1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.

2. Прийоми приготування до стрільби з пістолета «Форт-12»: спорядження магазину; діставання та вкладання пістолета з/до кобури (для кобур різних типів); приведення пістолета в готовність (зарядження); користування запобіжником.
3. Прийоми приготування до стрільби з пістолета Макарова: спорядження магазину; діставання та вкладання пістолета з/до кобури (для кобур різних типів); приведення пістолета в готовність (зарядження); користування

4. Прийоми припинення стрільби з пістолета: при тимчасовому припиненні, при повному припиненні; розряджання та перезаряджання пістолета «Форт-12».
5. Розряджання та перезаряджання пістолета Макарова. **Заняття № 18.**
  1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
  2. Визначення понять «вихідне положення стрільця» (ВП) та «положення для стрільби» для пістолета.
  3. Класифікація ВП для стрільби з урахуванням поліцейської практики користування та застосування пістолета.
  4. Прийняття положення для стрільби стоячи з ВП «позиція готовності (очікування), стоячи»: заходи безпеки при триманні зарядженого пістолета; різновиди ВП «позиція готовності» (верхня, нижня, навчальна, при одно- та дворучному триманні пістолета) та тактичні пріоритети при їх обранні; наведення пістолета на ціль (з різних варіантів ВП).
  5. Прицілювання; натискання на спусковий гачок; узгодження роботи пальця на спусковому гачку з наведенням пістолета на ціль та прицілюванням; управління диханням.
  6. Дії стрільця після виконання пострілу: узгодження прибирання пістолета з лінії цілі та пальця зі спускового гачка; візуальна перевірка зброї, повернення до ВП “позиція готовності, стоячи”, візуальний контроль ситуації.

Заняття № 19.

1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
2. Прийняття положення для стрільби стоячи з ВП «зброя в кобурі, стоячи» для кобур закритого типу.
3. Прийняття положення для стрільби стоячи з ВП «зброя в кобурі, стоячи» для кобур відкритого типу.
4. Виконання підготовчої вправи другої зі стрільби з пістолета.
5. Виконання нормативів №№ 1-3 для пістолета.

Заняття № 20.

1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
2. Класифікація положень для стрільби з пістолета: стоячи, на коліні, на колінах, у присіді, у випаді, лежачи в різних положеннях, у русі.
3. Тактичні пріоритети при обранні окремих положень для стрільби з пістолета.
4. Прийняття положення для стрільби “з коліна” з ВП «позиція готовності (очікування), стоячи».

5. Виконання нормативів №№ 1-3 для пістолета. Заняття № 21.

1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
2. Прийняття положення для стрільби лежачи з ВП «позиція готовності (очікування), стоячи».
3. Виконання підготовчої вправи другої зі стрільби з пістолета.
4. Виконання нормативів №№ 1-3 для пістолета. **Заняття № 22.**
1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
2. Прийняття положення для стрільби «з коліна» з ВП «зброя в кобурі, стоячи».
3. Прийняття положення для стрільби лежачи з ВП «зброя в кобурі, стоячи».
4. Зміна положень при стрільбі з пістолета (різні комбінації положень лежачи, з коліна, стоячи).
5. Виконання підготовчої вправи другої зі стрільби з пістолета.
6. Виконання нормативів №№ 1-3 для пістолета. **Заняття № 23.**
1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
2. Техніка стрільби з пістолета із-за укриття: поняття про «зручну» і «незручну» сторони; особливості стійки стрільця, способу утримання пістолета і прицілювання при стрільбі зі «зручної» та «незручної» сторін.
3. Техніка зміни сторін при стрільбі із-за укриття; правила безпеки при виконанні маневру.
4. Виконання підготовчої вправи другої зі стрільби з пістолета.
5. Виконання нормативів №№ 1-3 для пістолета.

Тема 11.1. Автомати Калашникова (2 год.) Заняття № 24.

1. Призначення й будова основних частини та механізмів автоматів Калашникова (7,62-мм автомат Калашникова модернізований АКМ; 5,45-мм автомати Калашникова АК-74, АКС-74У).
2. Робота частин і механізмів автоматів Калашникова.
3. Огляд, підготовка до стрільби автоматів АКМ, АК74, АКС74У і патронів.
4. Виконання нормативів №№ 4-6 для АК-74, АКС-74У.

Тема 11.2. Штурмові гвинтівки "Форт" (2 год.)

Заняття № 25.

1. Призначення, тактико-технічні характеристики та принцип дії штурмових гвинтівок «Форт».

3. Неповне розбирання та збирання автоматів АКМ, АК-74, АКС-74У.

4. Відпрацювання нормативів з вогневої підготовки для автомату №№ 4-6.

Тема 15.1. Приведення зброї в готовність та прийняття положень для стрільби зі штурмової гвинтівки (автомата) (4 год.) Заняття № 26.

1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
2. Прийоми приготування до стрільби з пістолета «Форт-12»: спорядження магазину; діставання та вкладання пістолета з/до кобури (для кобур різних типів); приведення пістолета в готовність (зарядження); користування запобіжником.
3. Прийоми приготування до стрільби з пістолета Макарова: спорядження магазину; діставання та вкладання пістолета з/до кобури (для кобур різних типів); приведення пістолета в готовність (зарядження); користування запобіжником.
4. Прийоми припинення стрільби з пістолета: при тимчасовому припиненні, при повному припиненні; розрядження та перезарядження пістолета «Форт-12».
5. Розрядження та перезарядження пістолета Макарова. **Заняття № 28.** 1. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
2. Визначення понять «вихідне положення стрільця» (ВП) та «положення для стрільби» для пістолета.
3. Класифікація ВП для стрільби з урахуванням поліцейської практики користування та застосування пістолета.
4. Прийняття положення для стрільби стоячи з ВП «позиція готовності (очікування), стоячи»: заходи безпеки при триманні зарядженого пістолета; різновиди ВП «позиція готовності» (верхня, нижня, навчальна, при одно- та дворучному триманні пістолета) та тактичні пріоритети при їх обранні; наведення пістолета на ціль (з різних варіантів ВП).
5. Прицілювання; натискання на спусковий гачок; узгодження роботи пальця на спусковому гачку з наведенням пістолета на ціль та прицілюванням; управління диханням.
6. Дії стрільця після виконання пострілу: узгодження прибирання пістолета з лінії цілі та пальця зі спускового гачка; візуальна перевірка зброї, повернення до ВП «позиція готовності, стоячи», візуальний контроль ситуації.

5. Завдання для самостійної роботи

5.1. Опрацювати наступні питання та підготувати реферат (доповідь) за

темою, узгодженою з викладачем:

1. Історія виникнення та розвитку вогнепальної зброї.

2. Сучасна класифікація вогнепальної зброї.
3. Основи балістики.
4. Матеріальна частина короткоствольної вогнепальної зброї, що є на озброєнні органах та підрозділах Національної поліції України.
5. Матеріальна частина довгоствольної вогнепальної зброї, що є на озброєнні органах та підрозділах Національної поліції України.
6. Основні положення нормативних документів, що визначають заходи безпечного поводження з вогнепальною зброєю.
7. Законодавчі акти та нормативні документи, що визначають правові підстави застосування та використання вогнепальної зброї.

5.2. Орієнтовний перелік питань для контролю самостійної роботи:

1. 1-й етап розвитку стрілецької зброї: ручна металеві зброя довогнепальної епохи (праща, лук, арбалет).
2. Вогнепальна зброя з часів її виникнення до застосування ударних (капсульних) сполук (до кінця 18 ст.).
3. Вогнепальна зброя часів ударних (капсульних) сполук та димного пороху - від появи капсулів до винайдення бездимних порохів (1800-1885р.р.).
4. Вогнепальна зброя з часів введення бездимного пороху - епоха автоматичної зброї.
5. Неавтоматична та автоматична стрілецька вогнепальна зброя. Принципи будови та сутність дії автоматики зброї.
6. Боєприпаси до стрілецької вогнепальної зброї. Визначення калібру зброї.
7. Поняття внутрішньої балістики. Постріл та його періоди, початкова швидкість кулі.
8. Поняття зовнішньої балістики. Траєкторія, її види, елементи траєкторії.
Прямий постріл.
9. Порядок закріплення вогнепальної зброї за поліцейським.
10. Обов'язки поліцейського, за яким закріплена вогнепальна зброя.
11. Що категорично заборонено поліцейському, за яким закріплена вогнепальна зброя?
12. Види інструктажів з питань заходів безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю.
13. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час отримання

14. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час здачі її до чергової частини.
15. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час несення служби.
16. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю під час проведення навчально-тренувальних та спортивних стрільб.
17. Відповідальність за порушення заходів безпеки при поводженні зі зброєю.
18. Застосування вогнепальної зброї працівниками поліції (ст.46 Закону України “Про Національну поліцію”).
19. Використання вогнепальної зброї працівниками поліції (ст.46 Закону України “Про Національну поліцію”).
20. Порядок застосування поліцейських заходів примусу (ст.43 Закону України “Про Національну поліцію”).
21. Загальні положення Курсу стрільб (розділ 1).
22. Організаційна складова проведення стрільб та обов’язки їх учасників.
23. Призначення, умови, порядок виконання 6-7 вправ зі стрільби з пістолета.
24. Призначення, умови та порядок виконання вправи 29 зі стрільби зі штурмової гвинтівки (автомата).
25. Нормативи з вогневої підготовки для пістолетів «Форт-12» та ПМ: найменування, вимоги до виконання, оцінка.
26. Призначення, загальна будова та ТТХ пістолета ПМ.
27. Основні частини та механізми пістолета ПМ.
28. Неповне розбирання та збирання пістолета ПМ.
29. Призначення, загальна будова та ТТХ пістолета “Форт-12”.
30. Основні частини та механізми пістолета “Форт-12”.
31. Неповне розбирання та збирання пістолета “Форт-12”.
32. Призначення, загальна будова та ТТХ автоматів АКМ, АК74, АКС74У.
33. Основні частини та механізми, неповне розбирання та збирання автоматів АКМ, АК74, АКС74У.
34. Нормативи з вогневої підготовки для АК: найменування, вимоги до виконання, оцінка.

6. Індивідуальні завдання

Підготовка курсових робіт з дисципліни «Вогнева підготовка» не передбачена.

7. Методи навчання та контролю

Словесні (вербальні): розповідь, пояснення, бесіда, зауваження, команда, розпорядження, інструктаж.

Наочні: демонстрація виконання прийому, вправи або певної дії викладачем; демонстрація зразків зброї та приладдя до неї, боєприпасів тощо; ілюстрація навчального матеріалу за допомогою фільмів, презентацій, плакатів, схем, таблиць тощо.

Практичні: метод вправ (виконання вправ та нормативів вогневої підготовки).

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюють систематично на практичних заняттях для оцінки рівня теоретичних знань, навичок безпечного поводження зі зброєю, виконання нормативів з вогневої підготовки згідно тематики конкретного навчального заняття або пройденого раніше навчального матеріалу в таких формах: вибіркоче усне опитування, фронтальне письмове опитування, тестування, виконання вправ зі стрільби та нормативів вогневої підготовки. Для оцінки рівня теоретичних знань, умінь та навичок, набутих здобувачем після опрацювання окремої частини навчального матеріалу, або теми, може здійснюватися *рубіжний* контроль, який проводять у таких формах: фронтальне письмове опитування; тестування; контрольне виконання вправ зі стрільби та нормативів вогневої підготовки.

Підсумковий контроль проводять у формі заліку в періоди визначені робочим навчальним планом. Під час заліку оцінюють теоретичні знання та практичні навички здобувача. При оцінці теоретичної підготовленості перевіряють знання заходів безпеки при поводженні зі зброєю, матеріальної частини зброї, основ, правил і прийомів стрільби, а також правових підстав та порядку застосування вогнепальної зброї. При незадовільному знанні теоретичної частини, особу не допускають до практичної складової заліку, а з навчальної дисципліни загалом виставляють оцінку "незадовільно".

Загальний рейтинг компетентності здобувача складається з рейтингів з навчальної роботи (аудиторна, самостійна, індивідуальна) та підсумкового контролю (залік). При цьому максимальний рейтинг з навчальної роботи становить 60, а підсумкового контролю – 40 балів. Загальний рейтинг таким чином, оцінюють за 100-бальною шкалою.

Якщо здобувач не зміг отримати мінімальної кількості балів з навчальної роботи (30) або його загальний рейтинг компетентності склав менше 60 балів він вважається таким, що має академічну заборгованість.

Рейтинг з навчальної роботи здобувача складається з аудиторної та самостійної.

Оцінювання компетентності з аудиторної та самостійної роботи здобувача складається з **оцінювання рівня теоретичних знань або практичних умінь, яке проводять у рамках рубіжного контролю з кожної теми, визначеної тематичним планом для відповідного періоду навчання (семестр, навчальний рік). Тобто, наявність оцінок на кожному занятті не може бути обов'язковою вимогою.**

Разом з тим, викладач може на кожному занятті, у рамках поточного контролю, оцінювати якість виконання здобувачем завдань: вправ Курсу стрільб, нормативів, усних відповідей на теоретичні питання, тестування тощо.

Оцінювання за окремою темою (завданням) проводять згідно «Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України», затвердженого наказом МВС України від 26 січня 2016 року № 50 за наступною шкалою: «відмінно» - 5 балів, «добре» - 4 бали, «задовільно» - 3 бали, «незадовільно» - 2 бали.

Рейтинг компетентності з навчальної роботи здобувача визначають у кожному семестрі у такому порядку:

- розраховують середній бал за семестр – суму рубіжних оцінок за всіма темами ділять на кількість тем (з округленням результату до десятих);
  - середній бал множать на коефіцієнт 12 (з округленням результату до цілих).
- У разі якщо рейтинг компетентності з навчальної роботи становить менше 30 балів, курсант не допускається до підсумкового контролю, як такий, що має академічну заборгованість.

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни «Вогнева підготовка» на 1 курсі відповідно до навчального плану передбачений у формі заліків у 1-му та 2-му семестрах. Залік складається з перевірки теоретичних знань та практичних умінь курсантів в обсязі навчального матеріалу, опрацьованого за семестр згідно тематичного плану. До білета входять три теоретичних питання та виконання вправи зі стрільби.

Залікову оцінку з вогневої підготовки визначають згідно «Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України», затвердженого наказом МВС України від 26 січня 2016 року № 50.

Рейтинг з підсумкового контролю здобувача за результатами складання заліку визначають у такому порядку:

- розраховують середній бал за теоретичні питання;

- до попереднього показника додають оцінку за виконання вправи зі стрільби; -
- отриману суму балів множать на коефіцієнт 4.

Якщо здобувач під час підсумкового контролю не зміг отримати мінімальної кількості балів (24), то він також вважається таким, що має академічну заборгованість.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві 1- й семестр

Накопичення балів з тем за усі види робіт											Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів				
Мах 60балів											залік					
1. Тема		3. Тема	4. Тема	5. Тема	6. Тема	7. Тема		Тема	Тема						Мах 40б	Мах 100б
5б		5б	5б	5б	5б	5б		5б	5б						40	100

2- й семестр

Накопичення балів з тем за усі види робіт														Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів		
Мах 60балів														екзамен			
	2. Тема			5. Тема	6. Тема	7. Тема	9. Тема	10. Тема	11. Тема			14. Тема	15. Тема			Мах 40б	Мах 100б
	5б			5б	5б	5б	5б	5б	5б			5б	5б			40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	дуже добре	
75-84	C	добре	
66-74	D	задовільно	
60-65	E	достатньо	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Вогнепальна зброя (бойова та навчальна) та спорядження до неї; боеприпаси (бойові та навчальні); захисне спорядження (окуляри, навушники, наколінники тощо); мішені; засоби для догляду за зброєю; мультимедійний проектор; комп'ютери; електронний тир з програмним забезпеченням; відео презентації з окремих тем.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю

1. За ким закріплюється вогнепальна зброя?
2. Коли проводиться перевірка у поліцейських знань із заходів безпеки при поводженні зі зброєю?
3. Обов'язки поліцейського, за яким закріплена вогнепальна зброя.
4. Що категорично заборонено при поводженні з вогнепальною зброєю?
5. Інструктажі з питань заходів безпеки при поводженні зі зброєю. Види інструктажів.
6. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час отримання її в черговій частині.
7. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час здачі її до чергової частини.
8. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час несення служби.
9. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час проведення стрільб.
10. Застосування вогнепальної зброї працівниками поліції (ст. 46 Закону України "Про Національну поліцію").

11. Використання вогнепальної зброї працівниками поліції (ст. 46 Закону України “Про Національну поліцію).
12. Порядок застосування поліцейських заходів примусу (ст. 43 Закону України “Про Національну поліцію”).
13. Загальні положення Курсу стрільб (розділ 1).
14. Вказівки до організації та проведення стрільб.
15. Призначення, умови та порядок виконання вправ першої категорії.
16. Призначення, умови та порядок виконання вправ другої категорії.
17. Нормативи з вогневої підготовки для пістолетів «Форт-12» та ПМ: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив №1.
18. Нормативи з вогневої підготовки для пістолетів «Форт-12» та ПМ: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив №2.
19. Нормативи з вогневої підготовки для пістолетів «Форт-12» та ПМ: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив №3.
20. Обов'язки осіб, які організовують і обслуговують стрільби.
21. Призначення, загальна будова та ТТХ пістолета ПМ.
22. Основні частини та механізми пістолета ПМ.
23. Неповне розбирання та збирання пістолета ПМ.
24. Затримки при стрільбі з пістолета ПМ та способи їх усунення.
25. Призначення і будова рамки зі стволом та спусковою скобою ПМ.
26. Призначення і будова затвора ПМ.
27. Призначення і будова магазину та рукоятки з гвинтом ПМ.
28. Призначення і будова затворної затримки та зворотної пружини ПМ.
29. Призначення і будова частин ударно-спускового механізму ПМ.
30. Призначення і будова патронів та приладдя до ПМ.
31. Огляд, підготовка до стрільби пістолета ПМ і патронів.
32. Призначення, загальна будова та ТТХ пістолета “Форт-12”.
33. Основні частини та механізми пістолета “Форт-12”.
34. Неповне розбирання та збирання пістолета “Форт-12”.
35. Затримки при стрільбі із пістолета “Форт-12” та способи їх усунення.
36. Огляд, підготовка до стрільби пістолета “Форт-12” і патронів.
37. Нормативи з вогневої підготовки для пістолетів «Форт-12» та ПМ: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив №1.
38. Нормативи з вогневої підготовки для пістолетів «Форт-12» та ПМ: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив №2.

39. Нормативи з вогневої підготовки для пістолетів «Форт-12» та ПМ: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив №3.
40. Призначення, загальна будова та ГТХ автоматів АКМ, АК74, АКС74У.
41. Основні частини та механізми, неповне розбирання та збирання автоматів АКМ, АК74, АКС74У.
42. Затримки при стрільбі із автоматів АКМ, АК74, АКС74У. Способи їх усунення.
43. Нормативи з вогневої підготовки для АК: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив № 4.
44. Нормативи з вогневої підготовки для АК: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив № 5.
45. Нормативи з вогневої підготовки для АК: найменування, вимоги до виконання, оцінка. Виконати норматив № 6.
46. Огляд, підготовка до стрільби автоматів АКМ, АК74, АКС74У і патронів.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. *Про Національну поліцію*: Закон України від 2 липня 2015 р (зі змінами від 15.03.2022 та від 21.03.2023).
2. Закон України «Про Національну поліцію»: Наук.-практ. коментар ст. на 05.12.2016 р. / За заг. Ред. В.В. Чернея. - 6-те, перероб. та доп. - К.: «ЦУЛ», 2016. - 556 с.
3. Закон України «Про Національну поліцію». Положення про патрульну службу МВС. Положення про Національну поліцію: чинне зак-во зі змінами та доп. ст. на 03.05.2018 року; офіц. текст. - К.: Паливода А.В., 2018. - 102с. - (Закони України).
4. Закон України «Про Національну поліцію»: Наук.-практ. коментар ст. на 07.09.2018 р. / За заг. ред. С.С. Чернявського. - К: Професіонал, 2018. - 678 [2] с.
5. Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських: Наказ МВС України від 26.04.2019 р. № 334.

6. Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України: Наказ МВС України від 11.10.2018 № 828.
7. Про забезпечення контролю за обліком, збереженням, видачею й прийманням зброї, боєприпасів і спеціальних засобів у чергових частинах ОВС України: Наказ МВС України від 27.03.2008 р. № 141.
8. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: Наказ МВС України від 01.02.2016 р. № 70.
9. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України 26.01.2016 р. № 50.
10. Бойова, мисливська та багатоцільова вогнепальна зброя: Довідник./ МВС України. НАВС / За ред. Ю.Ю. Орлова.-К., 2011.-193с. - (наук. бібліотека криміналіста).
11. Вогнепальна зброя (найбільш популярні зразки) / Титаренко О.П., Павлович І.В., Карплюк М.Г., Андреев А.А. - Вінниця, 2007. - 144с.
12. Вогнева підготовка: Навч. посіб. / Авторський колектив: В.А. Дідковський, Д.В. Лук'янов, І.М. Мазур, Є.В. Полікарпов, В.В. Свінцицький. - К.: НАВС, 2015.-320 с.
13. Козяр М. Професійно-стрілецька підготовка особового складу ОВС України у швидкісних стрілецьких вправах: Навчальний посібник/ ЛПБ МВС України. – Л., 2002. – 110с.
14. Методика проведення практичних занять із вогневої підготовки працівників органів внутрішніх справ із виконання основного курсу вправ для стрільби із пістолета / А.М. Лобода, О.В. Запорожанов, А.В. Нестеренко, Р.А. Воробйов; НАВС, Академія безпеки відкритого суспільства. – К.: Вид. Ліпкан О.С., 2013. – 107 с.
15. Основи техніки швидкісної стрільби з пістолета для працівників органів внутрішніх справ: [навч.-метод. посіб.]/ О. В. Запорожанов, А. М. Лобода, А. В. Нестеренко, С. П. Максимов. – К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2011. – 112 с.

Додаткові

16. Гранатомети «Форт» калібра 40x46 мм: Керівництво з експлуатації / КНВО «Форт» МВС України. [Електронний ресурс]: [Manual_Fort600.pdf - Google](#)

17. Методика вивчення матеріальної частини вогнепальної зброї (на прикладі 9-мм пістолета Макарова): метод. рек. / [уклад.: О. В. Запорожанов, С. П. Максимов]. - Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. - 64 с. [Електронний ресурс]: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/4380>
18. Настанова зі стрілецької справи. 9-мм пістолет Макарова (ПМ). Навчально-методичний посібник. - К.: МОУ, 2004. – 62 с. Інв. № 4425. <https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Nastanova-PM.pdf>
19. Настанова зі стрілецької справи. 5,45-мм автомати Калашнікова (АК-74, АКС-74, АК-74Н, АКС-74Н) та 5,45-мм ручні кулемети Калашнікова (РПК-74, РПКС-74, РПК-74Н, РПКС-74Н). – К.: МОУ, 2005. – 171 с. Інв. № 4725. https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedra-viiskovoi-pidhotovky/szvp/Kniga_4.pdf
20. Настанова зі стрілецької справи. Ручні гранати. — Київ: «Центр учбової літератури», 2022. - 54 с. [Електронний ресурс]: [Nastanova_granaty.doc - Google Диск](#)
21. Снайперська гвинтівка «ФОРТ 301» кал. 7,62x51 мм. [Електронний ресурс]: <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/elementor-7617>
22. Настанова зі стрілецької справи. 7,62-мм снайперська гвинтівка Драгунова (СГД) . – К.: МОУ, 2006. - 94 с. [Електронний ресурс]: <https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Nastanova-SVD.pdf>

Інформаційні ресурси

23. Державні сайти України. Портал МВС [Електронний ресурс]: <http://mvs.gov.ua>
24. Національна академія внутрішніх справ України офіційний веб-портал [Електронний ресурс]: <http://www.naiu.kiev.ua>